

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXIII. Ecquod Discrimen Legis & Euangelij rectè probet operum
neceßitatem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

cium; itemque in Symbolo.

III. PROMISSIONES Euangelicæ sunt Conditionatæ, si obediatur præceptis: non sunt absolutæ.

I. Mat. 5. *Nisi abundauerit iustitia vestra. &c.* Matth. 19. *Si vis ad vitam. &c.* Luc. 10. *Hoc fac: & viues.*

INSTANT. I. Lutherus ad Gal. 3. Caluius Inst. 3. c. 18. §. 9. Id ironice dictum à Christo, ad confidentem in operibus legis.

2. Idem in Antid. l. 6. c. 7. *Serua mandata: Va Catechumenis, si tam dura illis conditio imponitur! Quid enim aliud, quam æterna illis maledictio indicitur?*

3. Brentius hom. 1. in Dom. 13. post Trin. ait, *per serua mandata, indicatam ei viam ad damnationem fuisse.*

DICO I. Non est ironia; qui similiter conditionate alloquitur Apostolos, Ioan. 13. *Beati, si feceritis ea.* Ioan. 15. *Amici mei eritis, si feceritis quæ precipio. &c.*

2. Non eratis Scriba, Phariseus, aut legis peritus, cui illuderet; sed diues adolescens, Matth. 19. Mar. 10. & princeps, Luc. 18. Et Dominus, Mar. 10. *dilexit eum.*

3. Nec is tentans quærebat; sed serio discens.

4. Nec, si tentasset, Dominus dolum reddere dolo suevit.

II. Conditionatas esse Promissiones docent Apostoli: Rom. 8. *Si spiritu facta carnis mortificaueritis: viuetis &c.*

III. Propheta: Ezech. 18. *Si Impius auerterit se ab impietate sua: & fecerit iudicium & iustitiam, vita viuet.*

IV. Conditio fidei docet idem, ad salutem requisita, testibus Sectarijs: Mar. ult. *Qui crediderit, saluus erit.* Ecce conditionem. Igitur Euangelium dicitur Gratuita promissio, cum

etiam Conditio sit gratuita, id est, ex gratia Dei, dantis gratiam pro gratia, Ioan. 1. id est gratiam, & gloriam ex gratia donantis. *Plura in Antichristo.*

QVÆSTIO LXXIII.

Ecquod discrimen Legis & Euangelij rectè probet Operum necessitatem?

I. DISCRIMEN. Lex est doctrina inchoata, & occultatio Noui Test. Euangelium est Perfecta, & Reuelatio Veteris Test. Greg. hom. 6. in Ezech. ait, est Rota in rota. Vtrumque Test. tria continet, Mysteria credenda; Promissiones sperandas; Præcepta facienda. Vnde, ait S. Aug. in Enchir. tum ma doctrinæ cœlestis est Fides, Spes, Charitas: Hanc Moyses tradidit velatè, Christus reuelatè. 2. Cor. 3.

Atqui in tribus iisdem Nouum præstat Veteri Test. longè. Nam *Mysteria fidei* Vetus tradit obicure: Nouum manifestè. *Promissa*, Vetus figuratè, & temporalia: Nouum propriè, & æterna. *Mandata* Vetus ceremonialia, Iudicialia, Moralia continet: Nouum habet pro ceremonialibus innumeris Sacramenta pauca: pro Iudicialibus vnus gentis Iudææ tradit Traditiones, Legesque paucas omni toti vniuersales. Morales leges seruat cōmunes, vt perpetuas; verum, quas in Nouo Christus perduxit ad perfectum: quibus & Consilia adiecit. Ex quibus omnia S. Augustinus l. 1. de serm. Dom. in monte mirificam probat bonorum operam vtilitatem, in Euangelio commendatam.

II. Dis-

II. DISCRIMEN. Vetus lex à Moyse data, solā doctrinam; Noua à Christo, confert etiam gratiæ auxilium. Ideo 2. Cor. 3. *Litera occidit; spiritus viuificat.* Ioan. 1. *Lex per Moysen data est; gratia & veritas per IESVM Christum facta est.* Plures ex his vtriusq; differentiæ dimanant; quæ omnes stabiliunt bonorum operum necessitatem: quorum tamen *ingurgium suauis est, & onus leue.*

QVÆSTIO LXXIV.

An & quæ LIBERTAS Christiana probet operum necessitatem?

LYTHERVS in Galatæam. 2. *Necessaria, inquit, sola fides est, ut iusti simus: cætera omnia liberrima, neque præcepta amplius, neque prohibita.* Ibid. *Si conscientia dicat, Peccasti: responde, peccavi; ergo Deus punit, & damnabit? Non. At lex hoc dicit. Sed nihil mihi cum lege. Quare? Quia habeo libertatem.* Ibid. *Summa ars & sapientia Christiana est, Nescire legem, & ignorare opera & totam iustitiam actiuam.*

CALVINVS *Inst.* 3. c. 19. §. 2. 4. 7. Libertatem ponit in tribus.

1. Vbi fiducia iustificationis, ibi nulla legis aut operum habenda ratio.

2. Opera bona fiant, ut certò acceptanda à Deo; non vt examinanda.

3. Omnium rerum seruanda Indifferentia, siue vsurpes, siue omittas.

LYTHERO-CALVINISTARVM igitur est, Nulli seruire legi in conscientia, & coram Deo: Christum habere pro Redemptore, non pro Legislatore: Moysen cum suo Decalogo nil ad eos pertinere.

AUTOR. Christiani & iustificati sunt obligati ad præcepta Dei, cui seruire, regnare est; & Luthero-caluinistica libertas profana est, peccatique & diaboli voluntaria seruitus.

1. Quia Christus est verus Legis-

lator, *Is. 2. Leuit. 33.* iuxta expositionem Petri, *Act. 3.* & S. Stephani, *Act. 7.* & Pauli, *Heb. 2. 5.*

2. Quia Euangelium esse legem docent Scripturæ. *Isa. 2. Michææ 4. De Syon exhibit lex, & Verbum Domini de Ierusalem.*

3. Quia Christus præcepit de baptismo, *Ioan. 3.* De Eucharistia, *Ioan. 6.* Prohibuit repudia; dimissosque manere iussit inuuptos, aut reconciliari: De quo 1. Cor. 7. *Præcipio, non ego, sed Dominus. &c.*

4. Quia Dominus legem Moysis approbavit, quoad Moralia: *Matt. 5. 6. 7. 19. Mar. 10. Luc. 18.* ad probans Decalogum. Item *Mat. 22.* Confirmat præceptum dilectionis: vt à quo pendeant lex & prophetæ. *Ioan. 15. Hoc est præceptum meum, ut diligat. &c.* *Ioan. 13. Mandatum nouum do. &c.* Sic & Apostoli, *Rom. 13. Nemini quicquam debeatis, nisi ut diligatis inuicem. &c.* *Ephes. 6. Iacob. 2.*

5. Quia Lex Moysis moralis non est per Euangelium abrogata. *Mat. 5. Nolite putare, quoniam veni soluere legem. &c.* moralium *Ro. 3. Quid ergo legem destrui-mus per fidem? Absit: sed legem statuimus. Rom. 7. Consentio legi, quia bona est. &c. Mente seruo legi Dei.*

6. Vox *Debeo, Debet,* est in Scripturis imperans. *Luc. 17. Quod debuimus, fecimus. Rom. 8. Debitores sumus. &c.*

7. Christus est Iudex mundi, redditurus cuique secundum opera eius. *Mat. 24. Act. 10, 17. Rom. 2. 14. &c.* Et Christiani, ait *Aug. l. de fide & operibus,* damnabunt, non quibus fides, sed opera defuerunt. 8. Sic & S. Patrū habet Consensus, & ætatum.